

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

**Полтава
2021**

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

*Присвячено 60-річчю
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК
матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 336-043.86(045)
П78

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено.*

Програмний комітет

Голова:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Співголови:

Є. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казпоживспілка);

Е. А. Гулієв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

Д. П. Дімітров, д. е. н., професор, ректор Університету національного і світового господарства (Болгарія);

Л. О. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

К. К. Шебеко, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Поліський державний університет»;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

М. Р. Курбонзода, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;

О. В. Манжуря, д. е. н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Організаційний комітет

Голова:

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

Т. П. Гудзь, д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. В. Гасій, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

С. П. Прасолова, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Г. М. Сидоренко-Мельник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. М. Соколова, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. В. Тимошенко, к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. А. Горбунова, старший викладач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в П78 сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 301 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-405-5

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах», присвяченій 60-річчю Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Розраховано на наукових та науково-практичних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників та широкий читачський загал.

УДК 336-043.86(045)

Матеріали друкують в авторській редакції мовами оригіналів.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2021

ISBN 978-966-184-405-5

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні нові технології (цифрові, телекомунікаційні, біометричні тощо) перебудовують індустрію фінансових послуг, активно витісняючи традиційних гравців і традиційні бізнес-моделі. Наукова спільнота стверджує, що у наш час ми всі стаємо свідками трансформації економіки: перехід від off-line до on-line режиму. Інтеграція нових фінансових рішень дозволяє змінювати структуру споживання, скорочувати витрати на певний функціонал (обробка клієнтських баз, програми лояльності), підвищувати ефективність і якість бізнес-процесів (таргетування цільової аудиторії, скоринг та ін.), а також істотно впливати на стійкість розвитку профільного бізнесу тощо. В результаті індустрія фінансових технологій (чи *FinTech*) поступово перетворюється на самостійний сектор сучасної економіки, що інтенсивно розвивається [1].

Ріст популярності *FinTech* почався в 2008 р., коли світова фінансова криза змусила фінансові компанії скорочувати витрати. Це співпало з бурхливим розвитком ринку мобільних технологій, який триває і сьогодні. Портативні гаджети (смартфони, планшети, смарт-годинники тощо) дали можливість людині знаходитися в кіберпросторі цілодобово, куди поступово переміщаються торгівля, освіта, спілкування, розваги, робочі процеси. Відповідно, нові умови життя вимагають нових способів поводження з фінансами [2].

Таким чином, *FinTech*-компанії, що з'являються на базі підричних технологій (аналіз великих даних, штучний інтелект, технології розподіленого реєстру, біометрія), успішно заповнюють цю нішу. Такі організації, як показує світова практика, оперативніше традиційних фінансових організацій реагують на зміни ринку, швидше додають абсолютно нові продукти і послуги. Цільовою аудиторією таких стартапів є нові покоління споживачів, що виростили на цифрових технологіях.

Глобальний ринок фінансових технологій є одним з самих швидко зростаючих у світі.

Особливістю *FinTech*-індустрії є концентрація технологічних компетенцій безпосередньо у банківській системі, що пояснює, чому сегмент самостійних *FinTech*-проектів доки слабо розвинений в порівнянні з іншими зарубіжними ринками, наприклад, США, Великобританії, Сінгапуру та ін. Банки ж (наприклад, Приватбанк, Райффайзен Банк Аваль, ПУМБ, Укрсиббанк) самі активно впроваджують фінансові технології, купують перспективні стартапи або укладають стратегічні партнерства, реалізують акселераційні й інкубаторські програми. Ключова причина ситуації, що склалася, відсутність інтересу зарубіжних і українських інвесторів до вітчизняних стартапів, а у традиційних гравців є потужна ресурсна база.

Окремо варто відмітити, що в Україні поступово розвивається сегмент необанків (віртуальні банки з традиційним набором обслуговування) – нова сила *FinTech*-індустрії, яка в перспективі повинна змінити розстановку сил в глобальному фінансовому секторі. Станом на кінець 2020 року у світі налічувалось 256 необанків, зокрема в Україні 7 (як приклад, monobank, todobank, izibank, BVR, O.Bank, sportbank, neobank). Зручність банку нового покоління полягає у простому інтерфейсі, потужній дистанційній службі підтримки та зрозумілих тарифах. Одним із найцінніших критеріїв для споживача послуг залишається час, який клієнт готовий витратити на допоміжні фінансові операції: відкриття розрахункових рахунків, отримання позик, розміщення грошових коштів, отримання банківської гарантії тощо. Клієнту стає все більш важливо отримати необхідну послугу дистанційно та у найкоротші терміни, використовуючи лише доступні йому девайси.

Напрями, над якими працюють технологічні банки та *FinTech*-компанії, схожі із загальносвітовими – це платежі та перекази, цифровий банкінг, фінансування, управління капіталом, підтримка бізнесу, страхування, регулятивні технології. Найбільш перспективними сегментами в найближчому майбутньому, на думку аналітиків, є платежі; фінансування; управління капіталом і страхування [3].

Цікавою тенденцією є створення необанків для конкретної цільової аудиторії. При цьому засновниками можуть виступати і традиційні банки, бажаючи залучити нові клієнтські категорії.

Наприклад, сінгапурський YoloLite орієнтовані на дітей і їх батьків; британський Monese був створений для експатів у Лондоні; гонконзький Neat – для студентів. За оцінками аналітиків, великий потенціал є у онлайн-банків, які будуть зосереджені на обслуговуванні малого та середнього бізнесу.

Раніше індивідуальний підхід був прерогативою тільки VIP-клієнтів. Сьогодні персоналізація стає найважливішим механізмом у відносинах між фінансовою організацією та його клієнтами. Так, згідно з даними глобального дослідження консалтингової компанії Boston Consulting Group (BCG), при виборі нового банку 54 % клієнтів враховують рівень персоналізації обслуговування, 68 % респондентів відмітили, що розширили взаємовідносини зі своїм банком після введення сервісу, що персоналізувався, а 41 % опитаних заявили, що змінили банк із-за недостатньої персоналізації.

Наслідки епідемії Covid-19, карантинні обмеження певним чином прискорили проникнення цифрових технологій та стимулювало трансформацію фінансового сектора, доповнюючи моделі традиційного обслуговування.

В умовах сьогодення відбувається переосмислення траєкторій розвитку банківської системи, створюються нові цифрові операційні моделі та on-line методи роботи при обслуговуванні клієнтів.

Список використаних джерел

1. Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 23. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-15> (дата звернення: 24.03.2021).
2. Дроботя Я. А. Нетрадиційні банківські послуги та фінансові ризики пов'язані з ними: реалії України, міжнародний досвід. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. 2018. № 1. С. 31–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2018_1_7 (дата звернення: 24.03.2021).
3. Мазаракі А. А., Волосович С. В. Fintech у системі суспільних трансформацій. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 2. С. 5–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2018_2_2 (дата звернення: 24.03.2021).

Тимошенко О. В., Карачковська П. С. Тотальна фіскалізація: наступ на малий бізнес чи боротьба з його тіньовим сектором	98
---	----

Хамидова С. Х., Максумова Н. Д. Повышение эффективности налоговой нагрузки в республике Таджикистан	101
--	-----

Чижова Т. В., Чижова А. В. Туристичний збір в умовах пандемії	104
---	-----

СЕКЦІЯ 3. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Бездітко Ю. М., Посаднева О. М. Оцінка розвитку клієнтської бази ринку електронних платіжних засобів в Україні	111
---	-----

Бражник Л. В. Сучасні виклики та перспективи розвитку банківської системи в умовах цифрової економіки	114
--	-----

Гусманова Ж. А. Анализ текущих проблем и роль государственных программ в развитии ипотечного рынка в Казахстане: перспективные направления	117
--	-----

Денисюк А. М. Банківська система України та її вплив на національну економіку	120
--	-----

Дроботя Я. А. Мобільні платіжні інструменти	123
---	-----

Жаворонок А. В. Визначення впливу економічних циклів на діяльність банківського бізнесу	126
--	-----

Коледіна К. О. Сучасний стан банківського кредитування в Україні	130
--	-----

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 17,5.
Зам. № 179/1857.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.